

စိတ်ကူးချိုချိုအနုပညာ

မြန်မာ့ရိုးရာ နန်းတွင်း ရာမဇာတ်တော်ကြီး
၂၂၂ နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်

မြန်မာရာမဇာတ်

စာတမ်းများ

မောင်ခင်မင် (ဓနုဖြူ)၊ ချစ်ဦးညို၊ သီရိရာမဦးခင်ရွှေ (အဏ္ဏဝါ)၊
ဦးရဲအောင် (လှူထူးချွန်)၊ ဖျာပုံရာမ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး

mgype.com

mgyoe.com

kls0035
1500.00 Ks

m မြန်မာရာမဇာတ်စာတမ်းများ

ပုံနှိပ်ပုတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်	-	၄၀၀ ၀၁၅ ၀၁၂
မျက်နှာပုံခွင့်ပြုချက်အမှတ်	-	၄၀၁ ၅၅၆ ၁၂၁
ထုတ်ဝေသူ	-	ဦးစန်းဦး
ပုံနှိပ်သူ	-	ဒေါ်ဝင်းမာ
မျက်နှာပုံဒီဇိုင်း	-	အမ်အက်စ်အို
ကွန်ပျူတာပလင်	-	အီးဂဲလ်
လက်ခွဲပလင်	-	အေဇက်

၀ ၉ ၅ ၀ ၂

ကလောင်စုံ

မြန်မာရာမဇာတ်စာတမ်းများ / ကလောင်စုံ၊ ရန်ကုန်၊

စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊ ၂၀၁၂၊

စာမျက်နှာ ၁၀၀ မျက်နှာ၊

၁၄.၅ စင်တီမီတာ x ၂၃ စင်တီမီတာ

(၁) မြန်မာရာမဇာတ်စာတမ်းများ

၂၀၁၂ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ အုပ်စု ၅၀၀

ရောင်းစွဲ ၁၅၀၀ ကျပ်

မာတိကာ

၁။	မြန်မာရာမဇာတ်စာပေများ၏ သွင်ပြင်နှင့် အရင်းခံရာ	၁
၂။	ရာမာယဏသို့ ချဉ်းကပ်ဖွင့်ဆိုမှုအသစ် (သို့မဟုတ်) အာဆီယံရာမ	၂၃
၃။	မြန်မာရာမဇာတ်အကအဖွဲ့များ၏ စီးဆင်းမှုစာတမ်း	၃၇
၄။	ငါးရာငါးဆယ်နိပါတ်တော်လာ ရာမဇာတ်တော်ကြီး	၄၉
၅။	ဖျာပုံနန်းတွင်း မြန်မာရာမာယဏ ဇာတ်တော်ကြီး၏ သမိုင်းကြောင်း	၆၅

mgyc.com

mgyc.com

မြန်မာရာမဇာတ်စာပေများ၏
သွင်ပြင်နှင့် အရင်းခံရာ

မောင်ခင်မင် (ခနုဖြူ)

mgyc.com

mgyc.com

မြန်မာရာမဇာတ်စာပေများ၏ သွင်ပြင်နှင့် အရင်းခံရာ

နိဒါန်း

နိုင်ငံအသီးသီးရှိ ရာမဇာတ်များ၏ အရင်းခံရာသည် သက္ကတဘာသာဖြင့် ရေးဖွဲ့သော ရာမာယဏ မဟာကဗျာကြီးဖြစ်သည်။ ရာမာယဏကို ဝါလမိကီရသေ့ကြီးက ဘီစီခြောက်ရာစုနှင့် သုံးရာစုအတွင်း ရေးဖွဲ့တုန့်ရာသည်ဟု ပညာရှင်များ ဆိုကြသည်။ ရာမာယဏသည် ဂါထာပုဒ်ရေ နှစ်သောင်းလေးထောင်၊ ကဏ္ဍခုနစ်ခုဖြင့် ရေးဖွဲ့ထားသော ကဗျာကြီးဖြစ်သည်။ ရာမာယဏသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင်း၌သာမက ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအများသို့ ခေတ်အဆက်ဆက် ပျံ့နှံ့ခဲ့သည်နှင့်အတူ ပျံ့နှံ့ရာဒေသခံများ၏ အကြိုက်နှင့် အမြင်အရ ပြင်ဆင်မွမ်းမံမှုများကြောင့် ရာမဇာတ်အသွင်ကွဲအမျိုးမျိုး ပေါ်ပေါက်လာရသည်။ အထူးသဖြင့် ခရစ်နှစ် ဦးပိုင်းကာလတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံသားများနှင့်အတူ အာရှနိုင်ငံသားများသို့ ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိလာသော ရာမာယဏကို အခြေပြု၍ အာရှနိုင်ငံ အများအပြားတွင် ရာမဇာတ်အသွင်ကွဲများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရာ မြန်မာရာမဇာတ်များလည်း အပါအဝင် ဖြစ်သည်။ ဤစာတမ်းတွင် အစောပိုင်း မြန်မာရာမဇာတ်စာပေများဖြစ်သည့် ကုန်းဘောင်ခေတ် ရာမဇာတ်စာပေများကို ခြေရာခံတင်ပြထားပါသည်။ ဤသို့ တင်ပြရာ၌ အရင်းခံရာဖြစ်သော ဝါလမိကီ၏ ရာမာယဏ မဟာကဗျာဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရှနိုင်ငံများမှ ဆက်စပ်နှိုးနွယ်ရာဖြစ်သော ဝါလမိကီ၏ ရာမာယဏ မဟာကဗျာဖြင့်

လည်းကောင်း၊ အာရှနိုင်ငံများမှ ဆက်စပ်နှီးနွယ်ရာ ရာမဇာတ်ပေများဖြင့်လည်းကောင်း ညှိနှိုင်းသုတေသနပြုခဲ့သော ပညာရှင်များ၏ အယူအဆများကို အခြေပြု၍ မြန်မာရာမဇာတ်စာပေများ၏ သွင်ပြင်နှင့် အရင်းခံရာတို့ကို စုစည်းတင်ပြရန် ရည်ရွယ်ထားပါသည်။

ရာမာယဏ မဟာကဗျာနှင့် ကဏ္ဍခုနစ်ခု

ရာမာယဏမဟာကဗျာတွင် ကဏ္ဍခုနစ်ခု ပါဝင်သည်။ အကျဉ်းချုပ်တင်ပြရလျှင် (၁) ဗာလကကဏ္ဍ တွင် အယုဒ္ဓယပြည့်ရှင် ရှင်ဒသရထမင်း၏ မိဖုရားများမှ ရာမ၊ လက္ခဏ၊ ဘရတ (ဘဒ္ဒရ)၊ သတ္တရုဃနဟူသော သားတော်လေးပါး ဖွားမြင်ပုံ၊ အရွယ်ရောက်သောအခါ ရာမနှင့် လက္ခဏတို့က ရသေ့၏ ကျောင်းသင်ခန်းကို ဖျက်ဆီးသော ဘီလူးတို့ကို နှိမ်နင်းပုံ၊ မိတ္ထီလာပြည့်ရှင် ဇနကမင်းကြီး၏ နန်းတော်တွင် ကျင်းပသော လေးတင်ပွဲ၌ ရာမမင်းသား လေးတင်နိုင်သဖြင့် ဇနကမင်း၏ သမီးတော် သီတာဒေဝီနှင့် လက်ထပ်ပြီး အယုဒ္ဓယသို့ ပြန်ကြပုံတို့ကို ဖွဲ့ထားသည်။

(၁) အယုဒ္ဓယကဏ္ဍ တွင် ကေကေမိဖုရားက သားတော်ဘရတကို အိမ်ရှေ့နှင်းရန် တောင်းဆိုမှုအောင်မြင်သဖြင့် ဒသရထမင်းကြီးက သားတော်ရာမကို ၁၄ နှစ်ပြည်နှင့်ပုံ၊ လက္ခဏနှင့် သီတာတို့ ရာမနှင့်လိုက်ပါသွားကြပုံ၊ မင်းကြီး ရင်ကွဲနာကျ၍ နတ်ရွာစံပုံ၊ ဘရတက နောင်တော်ရာမကို လိုက်ခေါ်သော်လည်း လက်မခံဘဲ သူ့ကိုယ်စား ခြေနင်းကိုသာပေးလိုက်ပုံ၊ ရာမတို့ ဒန္တကတောသို့ ဝင်ကြပုံတို့ကို ဖွဲ့ထားသည်။

(၂) အရညကဏ္ဍ တွင် ရာမတို့ ဒန္တကတော၌ ဆယ်နှစ်ခန့်နေပြီးနောက် ပဉ္စဝတီ အရပ်၌နေကြစဉ် သပ္ပနခ (သုပနခ) ဘီလူးမ နှောင့်ယှက်၍ ဘီလူးမ၏ နားနှင့် နှာဖျားကို ဖြတ်လိုက်ပုံ၊ သပ္ပနခက မောင်တော်ခရနှင့် ဒုသန (ဒုသ)ကို တိုက်ရာ ၎င်းတို့ကို ရန်မူသဖြင့် ရာမကလေးနှင့်ခွင်းရပုံ၊ သပ္ပနခက နောင်တော်ဒဿဂီရိကို တိုင်ပုံ၊ ဦးရီးတော် မရိဆက သမင်ယောင်ဆောင်၍ သီတာကို ဆွဲဆောင်သဖြင့် သီတာပူဆာ၍ ရာမသည် သမင်နောက်လိုက်စဉ် ဒဿဂီရိက ရသေ့ယောင်ဆောင်၍ သီတာကိုခိုးပြီး လင်္ကာဒီပသို့ခေါ်သွားပုံ၊ လမ်းမှာ ဇဠာယုငှက်မင်းနှင့် တိုက်ခိုက်ပုံ၊ ရာမနှင့် လက္ခဏ လိုက်လာရာ ငှက်မင်းထံမှ သီတာသတင်းကြားရပုံ၊ လမ်းတွင် ကဗဏ္ဍီလူးက ရာမတို့ကို သုဂရိုဝ (သုကြိတ်) မျောက်မင်းထံ ညွှန်လိုက်ပုံတို့ကို ဖွဲ့ထားသည်။

(၄) ကိသေကီနွကဏ္ဍ တွင် သုကြိတ်၏မယားကု... သိမ်းပိုက်သော

အစ်ကိုဗာလီကို ရာမမင်းက လေးဖြင့်ခွင်းပြီး သူကြိတ်ကို နန်းတင်ပုံ၊ ဗာလီ၏သား အင်္ဂဒ (အောင်ဂွတ်)ကို အိမ်ရှေ့နှင်းပုံ၊ သူကြိတ်က သီတာပစ်ချထားခဲ့သော အပေါ်ရုံ နှင့် လက်ဝတ်တန်ဆာများ သက်သေပြပုံ၊ မျောက်တပ်ဖွဲ့၍ သီတာကိုရှာပုံ၊ ဇာမ္မဝန် (ဇမ္ဗဝန်)က ဟနုမာန်အား လင်္ကာကျွန်းသို့ အခုန်ခိုင်းပုံတို့ကို ဖွဲ့ထားသည်။

(၅) သုန္ဒရကဏ္ဍ တွင် ဟနုမာန် လင်္ကာဒီပသို့ရောက်၍ အသောကဥယျာဉ်မှာ အကျဉ်းချထားသော သီတာနှင့်တွေ့ပြီး အကြောင်းစုံလျှောက်ပုံ၊ ဟနုမာန်က ဥယျာဉ်ကို ဖျက်ဆီးပုံ၊ ဒဿဂီရိက ဟနုမာန်ကိုဖမ်းပြီး အမြီးကို မီးရှို့စေရာ ဟနုမာန်က ထိုမီးဖြင့် လင်္ကာမြို့ကိုမီးရှို့ပြီး ရာမမင်းထံ ပြန်လာပုံတို့ကို ဖွဲ့ထားသည်။

(၆) ယုဒ္ဓကဏ္ဍ တွင် ဒဿဂီရိ၏ညီတော် ဗိဘီဇန (ဗိဘီသန)က သီတာကို ရာမထံ ပြန်အပ်ရန်လျှောက်ရာ ဒဿဂီရိစိတ်ဆိုးပြီး ကြိမ်းမောင်းသဖြင့် ညီတော်စိတ် နာ၍ ရာမထံခိုဝင်လာပုံ၊ မျောက်စစ်သည်များ ကျောက်တန်းဆည်ပြီး လင်္ကာဒီပသို့ ချီပုံ၊ ဒဿဂီရိသားတော် ဣန္ဒဇိတအပါအဝင် ဘီလူးများနှင့် အကြိမ်ကြိမ်တိုက်ပြီး နောက်ဆုံးတွင် ရာမမင်းက ဒဿဂီရိကို လေးဖြင့်ခွင်းလိုက်ပုံ၊ ဗိဘီဇနကို နန်းတင်ပုံ၊ ရာမက သီတာကို မယုံကြည်ဟုဆိုသဖြင့် သီတာသစ္စာပြု၍ မီးပုံတွင်းဆင်းပြပုံ၊ မီးနတ်သားပေါ်လာ၍ သီတာကိုချီလျက် ရာမမင်းအား ဆက်သပုံ၊ အယုဒ္ဓယသို့ ပြန်ပြီး ရာမမင်းထီးနန်းသိမ်းပုံတို့ကို ဖွဲ့ထားသည်။

(၇) ဥတ္တရကဏ္ဍ တွင် ပြည်သူတို့၏ သတင်းစကားကြောင့် ရာမက ပဋိသန္ဓေ အရင့်အမာရှိသော သီတာကို ဒန္တကတောသို့နှင်ပုံ၊ ဝါလမိကီ၏ကျောင်းသခံမိန်းဌ်နေစဉ် သီတာသည် လဗ (ဗလ)နှင့် ကုသျှ(ကုသ) အမြွှာညီနောင်ဖွားပုံ၊ ရာမနှင့် သားတော် နှစ်ပါး တိုက်ကြပုံ၊ သားတော်နှစ်ပါးက ဝါလမိကီဖွဲ့သော ရာမာယဏကဗျာကို အယုဒ္ဓယ၌ လှည့်၍ သီဆိုကြပုံ၊ ရာမအကြောင်းစုံသိ၍ သီတာကို ပြန်ခေါ်ပုံ၊ သီတာ ပြန်မလိုက်ဘဲ သစ္စာပြုရာ မြေနတ်သမီးပေါ်လာပြီး သီတာကို ပွေ့ပိုက်၍ မြေထဲပြန်ဝင် သွားပုံ၊ ရာမသည် သားတော်များကို ထီးနန်းလွှဲအပ်ပြီးနောက် သရယု (သရဇုတ်)မြစ်သို့ ဆင်း၍ ဘဝကူးပုံတို့ကို ဖွဲ့ထားသည်။

ဤကဏ္ဍခုနစ်ခုတွင် ပထမကဏ္ဍဖြစ်သော ဗာလကဏ္ဍနှင့် သတ္တမကဏ္ဍဖြစ်သော ဥတ္တရကဏ္ဍတို့သည် နောက်မှဖြည့်စွက်သောကဏ္ဍများ ဖြစ်သည်ဟု ပညာရှင်များ ယူဆ ကြသည်။ ဤကဏ္ဍခုနစ်ခုတွင် ကျန်ကဏ္ဍများနှင့် ဆန့်ကျင်ကွဲပြားသောအချက်များ ပါဝင်နေပုံကိုလည်း ထောက်ပြကြသည်။ ဥတ္တရကဏ္ဍတွင် ရှေ့ကဏ္ဍများကို ပြန်ညွှန်းပုံ

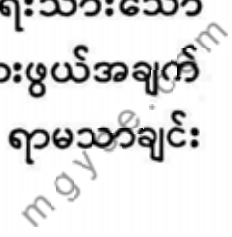
မျိုး လုံးဝမပါဝင်ကြောင်း ရာမသည် ဗိဿနိုးနတ်မင်း ဝင်စားသူဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကဏ္ဍ နှစ်ခုမှာသာ ပါဝင်ပြီး၊ ကျန်ကဏ္ဍများ မပါဝင်ကြောင်းလည်း ထောက်ပြကြသည်။ ဗာလကဏ္ဍတွင် နတ်များက ဗိဿနိုးနတ်မင်းကို လှူပြည်မှာဝင်စားပြီး ဒဿဂီရိ (ရာဝဏ)ကို သုတ်သင်ရန် တောင်းပန်ချက်အရ ဗိဿနိုးသည် ဒသရထမင်း၏ မိဖုရား ကြီး ကောသလ္လာ၏ဝမ်းတွင် ဝင်စားပြီး ရာမအဖြစ်ဖွားမြင်ကြောင်း ပါသည်။ ဥတ္တရ ကဏ္ဍတွင် ရာမသည် သရဇုတ်မြစ်အတွင်း ဆင်း၍ ဘဝကူးပြီး ဗိဿနိုးနတ်မင်းဘဝ ပြန်ရောက်သွားကြောင်း ပါသည်။ သီတာ မီးပုံဆင်းခန်းတွင် နတ်များက ရာမကို 'ဗိဿနိုးကဲ့သို့ပုဂ္ဂိုလ်'ဟု နှိုင်းခိုင်းချီးကျူးပုံသာ ပါသည်။

အလယ်ကဏ္ဍငါးခုတွင် ရာမသည် လူသားစင်စစ် သူရဲကောင်းဖြစ်သည်။ ဟိန္ဒူ ဘာသာ အရှိန်အဝါကြီးမားသည့်အတွက် ရာမကို ၎င်းတို့ကိုးကွယ်သော ဗိဿနိုးအဖြစ် ထိုကဏ္ဍနှစ်ခုတွင် အဆင့်မြင့်လိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကဏ္ဍနှစ်ခုတွင် ဝါလမိကီပါဝင် ပြီး အထူးသဖြင့် ဥတ္တရကဏ္ဍတွင် ဝါလမိကီကိုယ်တိုင် ဇာတ်ဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင် နေခြင်းကလည်း နောက်မှဖြည့်စွက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြနေသည်ဟု သုံးသပ်သည်။ အချို့ကမူ ဗာလကဏ္ဍတစ်ခုလုံး နောက်မှဖြည့်စွက်ခြင်း မဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ ဗာလကဏ္ဍမှ အချို့ဇာတ်ကွက်များမပါလျှင် နိဒါန်းမပါဘဲ ၎င်းတို့ဖြစ်နေမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဗာလကဏ္ဍမှ အချို့အပိုင်းများကို မူရင်းဟုမှတ်ယူနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်ကြ ပါသည်။

မြန်မာရာမဇာတ်စာပေများ

ရှေ့တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ရာမာယဏမဟာကဗျာသည် နေရာအနှံ့ ပျံ့နှံ့ခဲ့ရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ပင် ရာမဇာတ်ပေါင်း ရာနှင့်ချီ၍ ရှိပါသည်။ အေဒီတစ်ရာစုလောက်က စ၍ တရုတ်ပြည်၊ တိဗက်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ဇဝါ (အင်ဒိုနီးရှား)၊ ကမ္ဘောဒီးယား (ခမာ သို့မဟုတ် ကြွမ်း)၊ ဗီယက်နမ် (စမ္မာ)၊ မာလာယု (မလေးရှား)၊ လင်းဇင်း (လာအို)၊ ယိုးဒယား (ထိုင်း)နိုင်ငံများသို့ ရောက်လာကြောင်း သိရပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ယနေ့အထိ မြန်မာဘာသာဖြင့် အစောဆုံးတွေ့ရသော ရာမ ဇာတ်စာပေမှာ ကုန်းဘောင်ခေတ် ဆင်ဖြူရှင်မင်းလက်ထက် ရေးသားသော ဦးအောင်ဖြိုး ၏ ရာမသာချင်း (၁၁၃၇/၁၇၇၅) ဖြစ်သည်။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်အချက် မှာ ဆရာကြီးဦးအောင်ဖြိုးသည် စက္ခုနှစ်ကွင်း အလင်းမရရှာသူဖြစ်၍ ရာမသာချင်း

mgypoe.com
 အပါအဝင် သာချင်းများကို နှုတ်ဖြင့်ဟောပြောခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ရာမသာချင်းသည် အဟောအပြောအစဉ်အလာကို အရင်းခံ၍ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ရာမသာချင်းတွင် အခန်းခွဲ၍ဖွဲ့မထားသော်လည်း ရာမာယဏမဟာကဗျာကဲ့သို့ပင် ဗာလကဏ္ဍဖြင့် စ၍ ယုဒကဏ္ဍဖြင့် ဆုံးကြောင်း တွေ့ရသည်။ “မကိုဋ်ဆယ်ဆူ၊ သရဖူလွင့်ပါး၊ ဥက္ကောင်းများလည်း၊ ပျက်ပြားညွတ်ယိုင်၊ ထန်းမှည့်ခိုင်ကဲ့သို့၊ တစ်ပြိုင်နက်တည်း ကြွေသကို” ဟူ၍ ဒဿဂီရိ၏ခေါင်းဆယ်လုံး ထန်းမှည့်ခိုင်ကဲ့သို့ ပြတ်ကျပုံဖြင့် အဆုံးသတ်ထားသည်။ ရာမသာချင်းတွင် ဥတ္တရကဏ္ဍ မပါဝင်ပါ။

ရာမသာချင်းထက်စောသော မြန်မာရာမဇာတ်စာပေရှိကြောင်း ရာမသာချင်းတွင် ‘သိန်းခိုကူးက၊ ဘီလူးကိုခွင်း၊ ရာမမင်းနှင့်၊ ကံနှင်းသည့်တာ၊ ရှေးဝတ္ထုဟောင်း၊ အကြောင်းထင်ထင်၊ ဓိပ္ပာယ်အင်ကို၊ သိမြင်သာအောင်၊ စာအရင်းစ၊ ပထမကို၊ မပြမဖွဲ့’ ဟု ဆိုထားချက်အရ သိရပါသည်။ ထိုအဆိုအရ ဒဿဂီရိကို လေးဖြင့်ခွင်းပြီးနောက် ရာမနှင့် သီတာတို့ ပြန်ပေါင်းကြကြောင်း၊ ရှေးဝတ္ထုဟောင်း ရှိခဲ့ပြီဖြစ်၍ စာ၏အရင်းအစပထမကို မဖွဲ့ပြတော့ပါဟု ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ရာမသာချင်းမတိုင်မီ မြန်မာရာမဇာတ်စာရှိပြီးဖြစ်သည်ဟု ထိုအဆိုအရ သိနိုင်ပါသည်။

စင်စစ် မြန်မာရာမဇာတ်စာသည် ၁၇-၁၈ ရာစုကတည်းက ရှိနိုင်ကြောင်း အထောက်အထားရှိပါသည်။ ညောင်ရမ်းခေတ် မဟာဓမ္မရာဇာဓိပတိ (ဟံသာဝတီပါမင်း) (၁၀၉၅-၁၁၁၃/၁၇၃၃-၁၇၅၁)လက်ထက်တွင် အင်းဝခေတ် ကန်တော်မင်းကျောင်း မေတ္တာစာကို ဖွင့်ပြဖြေဆိုသော တောင်တွင်းမင်းကျောင်းဆရာတော်က ‘အတွင်းအပ’ဟူသော စကားကိုဖွင့်ရာတွင် ‘အပက လူပင်ဖြစ်သော်လည်း လူ၏လက္ခဏာကို ထောက်ရှု၍ အတွင်းသွင်းသဖြင့် အောင်မြင်ပြီးစီးသည့်အရာလည်း ရှိသည်ဟု ရှင်းပြပြီး သာဓကအဖြစ် ရာမာယဏမှဖြစ်ရပ်များကို ကိုးကားထားပါသည်။ ရာမမင်းနှင့် မျောက်စစ်သည်များ သီဟိုဠ်သို့ရောက်၍ မြို့ကိုရံထားသောဖြစ်ရပ်၊ ဗိဘိဇနက သီတာကို ပြန်ပို့၍ အကြံပေးမိသဖြင့် ဗိဘိဇန အနှင်ခံရသောဖြစ်ရပ်၊ ရာမမင်းထံခိုဝင်သော ဗိဘိဇနကို ရာမက သူကြိုတ်နှင့်တိုင်ပင်ပြီး လက်ခံသောဖြစ်ရပ်၊ ဗိဘိဇန၏ အကြံပေးချက်အရ ရာမက ဒဿဂီရိ၏သား ဣန္ဒဇိတကို ပစ်ခွင်းနိုင်သောဖြစ်ရပ်၊ ဒဿဂီရိ၏ ယဇ်ပွဲအစီအစဉ်ကို ဟနုမာန်က ဖျက်ဆီးနိုင်သောဖြစ်ရပ်တို့ ဖြစ်သည်။ တောင်တွင်းမင်းကျောင်း ဆရာတော်သည် ထိုဖြစ်ရပ်များကိုဖော်ပြပြီး အပလူဖြစ်လင့်ကစား သွင်းသိပ်၍ သုံးတတ်လျှင် အကျိုးရှိကြောင်း ကောက်ချက်ချခြင်းဖြစ်သည်။ “ထိုအချက်တို့ကို

ထောက်သဖြင့် ဆရာတော်သည် ရာမာယဏ ယုဒကဏ္ဍကို အနုစိတ်သိ၍ ကောက်ချက် ပင် ချနိုင်ကြောင်း သိရသည်။ ထိုသို့ဆိုလျှင် ရာမအကြောင်းသည် အရေးအသားဖြင့်ပင် ရှိနိုင်သည်။ အရေးအသားကို စဉ်းစဉ်းစားစားဖတ်ရှုခွင့်ရသောကြောင့် ဆရာတော် ဆင်ခြင်နိုင်၊ ကောက်ချက်ချနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူသော်ရနိုင်သည်။ ဟူ၍ ဆရာဇော်ဂျီက သုံးသပ်ပြထားပါသည်။ (ရာမအကြောင်းကို ပုဂံခေတ် ၁၁ ရာစုကတည်းက မြန်မာ တို့ သိခဲ့ပြီး နှုတ်ဆင့်ကမ်း ပြောဆိုခဲ့သည့်အစဉ်အလာရှိပုံကို ဆရာဇော်ဂျီက Rama-yana in Burma (Myanmar) စာတမ်းတွင် အသေးစိတ်ရေးသားခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါ သည်။)

ရာမသာချင်းပေါ်ပေါက်ပြီးနောက် ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက် ရေးသားသော ရွှေတိုက်စိုး ဦးတိုး ၏ ရာမရကန် (၁၁၄၆/၁၇၈၄) ပေါ်ပေါက်သည်။ ရာမရကန်တွင် ဦးတိုးက အခြားရကန်ဆရာများ ‘ကေလာသရကန်၊ မနော်ဟရီရကန်၊ မယ်သီတာရကန်’ များ ရေးခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြချက်အရ ရာမရကန်မတိုင်မီ သီတာရကန် ဟူ၍ ပေါ်ပေါက် သေးသည်ဟု ယူဆရသည်။ စာကိုယ်မတွေ့ရသေးပါ။ ရာမရကန်တွင် ရာမနှင့် သုကြိတ်တွေ့ပြီး သုကြိတ်က ဒဿဂီရိလက်သို့ သီတာပါသွားပုံကို မြင်လိုက်ရကြောင်း ရာမမင်းအား လျှောက်ထားသည့်အခန်းအထိသာ ပါဝင်သည်။ ဇာတ်လမ်းအဆုံးမသတ် ပါ။ ယေဘုယျအားဖြင့် ရာမသာချင်း၏ဇာတ်လမ်းအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရာမရကန် တွင် ရကန်၏သဘာဝနှင့်အညီ အချိုးအဖွဲ့များ၊ ကိုယ်ရည်သွေးအဖွဲ့များ၊ အကန် အကျောက်အဖွဲ့များကို သိုင်းသိုင်းဝိုင်းဝိုင်းဖွဲ့ပြီး ဇာတ်လမ်းကို အသေးစိတ်မဖွဲ့ပါ။ သီတာမင်းသမီးကလေး၏ အမူအရာအဖွဲ့ စသော လူ့အမူအရာများကိုမူ အသေးစိတ်ဖွဲ့ ပါသည်။

ရာမရကန်ပေါ်ပေါက်ပြီးနောက် ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက်မှာပင် အိမ်ရှေ့မင်း အမိန့်တော်ဖြင့် ရေးသားသော ရာမပြဇာတ် (၁၁၅၁/၁၇၈၉) ပေါ်ပေါက်ကြောင်း သိရ သည်။ အယုဒ္ဓယတိုင်း ဂျမ်းပြည်၊ ဟရီဘုဒ္ဓတိုင်း ယွန်းပြည်ပါ အရပ်ရပ်ဒဏ္ဍာရီဇာတ် များကို ဂျမ်းသံခံ၊ ယွန်းသံခံတို့နှင့် ညှိနှိုင်း၍ မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုစေရာ လုံးဝဥသု ပြီးစီးသည်များကို နန်းတော်အိမ်တော်များနှင့် သင့်လျော်မည်ဖြစ်သော ဇာတ်လမ်းဇာတ် ကွက်များကို ရွေးချယ်၍ သီဆိုခင်းကျင်းကပြနိုင်ရန် ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်အလိုက် ကဗျာလင်္ကာ ဇာတ်ချင်းများ ဝေပုံကျတာဝန်ခွဲ၍ ရေးသားကြကြောင်း ‘လင်းပင်မင်းသား ၏ အမှတ်အသားတော်’အရ သိရသည်။ ထိုအမှတ်အသားတွင် အိနောင်၊ ရာမ၊ သင်္ခီပတ္တ၊

ကေသာသီရိပြဇာတ်တို့ကို ရေးသားပြီးစီးကြောင်း ဖော်ပြသည်။ တီးကွက်နှင့် ဇာတ်ချင်း ရေးသူများမှာ ပဘာဝတီဘွဲ့ခံ သခင်မင်းမိ၊ ပဉ္စမင်းသား၊ မဟာနန္ဒယော်ဇာဦးကျိစိုး၊ မြဝတီမင်းကြီးဦးစတို့ ဖြစ်သည်။ ဇာတ်အဖွယ်အရာစကားနှင့် ဇာတ်ချင်းရေးသူများမှာ မလွန်မြို့စားမင်းသား မင်းရဲနန္ဒမိတ်၊ မိုးတားမြို့စားဝန်ထောက် နေမျိုးကျော်စွာ၊ ရွှေတိုက်စိုးဦးတိုး၊ တောင်ငူမြို့စားမင်းသား သတိုးဓမ္မရာဇာတို့ ဖြစ်သည်။ ထိုပညာရှင် ရှစ်ဦးအဖွဲ့သည် ရာမပြဇာတ်ကို ရေးသားခဲ့ကြသည်ဟု သိရပါသည်။ စာကိုယ် မတွေ့ရ သေးပါ။

‘မြေထဲမင်းကြီးသည် ကျေးကုလားတို့ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာပြန်၍ အရပ်ဒကာ ဦးဘိက ဆက်သည်’ဟု အမှတ်အသားရှိသော ကလယ်ရာမဝတ္ထု (၁၁၆၂/၁၈၀၀) ပေါ်ပေါက်ကြောင်း သိရသည်။ ရာမသာချင်းနှင့် လုံးဝမတူသောအချက်များ ပါဝင်သည် ဟု ဆိုသည်။ ပုံစံပြရလျှင် လေးတင်ပွဲတွင် ဒဿဂီရိမပါခြင်း၊ ဦးရီးတော်မရိသံက ရွှေသမင်ယောင်ဆောင်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ စာကိုယ်မတွေ့ရသေးပါ။

စကားပြေဖြင့်ရေးသော ရာမဝတ္ထုနှစ်မူကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ တစ်မူမှာ ရန်ကုန်မြို့၊ သမိုင်းရပ် ဆရာတော်ဦးဣန္ဒြေကကျောင်းတိုက် ကျိုက်ဝိုင်းစေတီတော် ဂေါပကအဖွဲ့၌ ထိန်းသိမ်းထားသော ပေမူဖြစ်သည်။ ရာမဝတ္ထု ဟုပင် အမည်တပ် သည်။ ထိုပေမူကို တက္ကသိုလ်များ စာအုပ် ပြုစုထုတ်ဝေရေးကော်မတီ၊ ပေပုရပိုက်စာစဉ် အဖြစ် ၁၉၇၄ ခုနှစ်က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ နောက်တစ်မူမှာ လန်ဒန်မြို့နေ ဦးတက် ထွတ်က ပေမူမှရေးကူးထားသော လက်ရေးမူကို မြန်မာစာပါမောက္ခဦးမောင်မောင်ကြီး တည်းဖြတ်သော မဟာရာမဝတ္ထု ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ သုတေသန အသင်းက ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။ ရာမဝတ္ထုကို မူဟောင်း၊ မဟာရာမဝတ္ထုကို မူသစ်ဟူ၍ ဆရာဦးသိန်းဟန် (ဇော်ဂျီ)က ရည်ညွှန်းသည်။ မဟာရာမဝတ္ထုတွင် စာရေးသူက ရှေးက ရေးခဲ့သော ရာမဇာတ်ဝတ္ထုသည် ‘အဓိပ္ပာယ်သွားငုပ်၍ စကားဇာတ်လုံးမပေါ် ရှိသည်။ အပြောစာသွားစာစပ်လည်း ရိုးသားသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်၍ အဓိပ္ပာယ်ဇာတ်လုံးကို ထင်ထင်မြင်မြင် သိသိသာသာ ခြားခြားနားနားစကားပေါ်စေလျက် ကဏ္ဍသုခရှိဖွယ် ဖြစ်သော၊ စကားနု စကားယဉ်တို့ကို စီစဉ်ကာ သွတ်သွင်းပြီးလျှင် ရွှင်လှသော ရာမ ဇာတ်ဝတ္ထုမူသစ်ကို စီရင်ပေအံ့’ဟု အမှာအထားပြုထားသည်။ ဆရာဦးသိန်းဟန်သည် ရာမဝတ္ထုအမှာစာတွင် ထိုမူဟောင်းနှင့်မူသစ်ကို နှိုင်းယှဉ်ပြပြီး မဟာရာမဝတ္ထုတွင် ညွှန်းဆိုထားသော ရှေးကရေးခဲ့သော ရာမဇာတ်ဝတ္ထုဆိုသည်မှာ ဤရာမဝတ္ထုမူဟောင်း

ပင် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဆွေးနွေးသည်။ မူဟောင်းမှ အဓိပ္ပာယ်ငုပ်၍ စကားဇာတ်လုံးမပေါ်သော အရေးအသားကို မူသစ်တွင် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းအောင်၊ ဇာတ်လုံးပေါ်အောင် ရေးထားသည့်အပြင် ချဲ့၍လည်းရေးထားကြောင်း နှိုင်းယှဉ်ပြသည်။

ဤရာမဝတ္ထုတွင် မူဟောင်းပေါ်ပေါက်သည့်ကာလကို ဆရာဦးသိန်းဟန် (ဇော်ဂျီ)က 'ညောင်ရမ်းခေတ်၊ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၀၀၀ ကျော်ခါစ၊ ခရစ်နှစ် ၁၇ ရာစုအတွင်း ကာလ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဤအဆင့်တွင် ယူဆလျှင် မမှားနိုင်ဟုဆိုချင်ပါသည်'ဟူ၍ မူဟောင်းအမှာစာတွင် ဆိုထားပါသည်။ ညောင်ရမ်းခေတ် ပဒေသရာဇာ၏ မဏိကက်ပြဇာတ်နှင့် တောင်တွင်းမင်းကျောင်းဆရာတော်၏ ကန်တော်မင်းကျောင်းမေတ္တာစာအဖြေတို့၌ ရာမဇာတ်ကိုးကားချက်များကို အသုံးပြုခဲ့သည့်အချက်တို့ကို ထောက်၍ ထိုကာလတွင် ယုတ်စွအဆုံး နန်းတွင်းဝန်းကျင်ရှိ ရဟန်းကျောင်းဝန်းကျင်တို့တွင် ရာမဝတ္ထုနှင့် ရင်းနှီးကြပြီးဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ရာ ထိုဝတ္ထုသည် ဤရာမဝတ္ထုမူဟောင်းပင် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း အဆိုပြုထားသည်။ သို့ဆိုလျှင် ရာမဝတ္ထုမူဟောင်းသည် ဦးအောင်ဖြိုး၏ ရာမသာချင်းထက် စောသည်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။

သို့သော် ဆရာဇော်ဂျီသည် ၁၉၈၆ ခု၊ ဧပြီလမှ အောက်တိုဘာလအထိ စံပယ်ဖြူမဂ္ဂဇင်းတွင် ရေးသားသော 'ရှေးဦးမြန်မာရာမအဖွင့်'၌ ထိုအဆိုအမိန့်ကို ပြင်ဆင်မိန့်ဆိုထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဆရာက "ဝတ္ထုမူဟောင်းရောမူသစ်ပါ မည်သည့်ခေတ်ကပေါ်ခဲ့ကြောင်း ဧကန်ဧက မသိရပါ။ မြန်မာရာမဆိုင်ရာ အရေးအသားတို့၌ရှိသော ဇာတ်ခန်းဇာတ်ကွက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ စာသွားစာလာတို့ကိုလည်းကောင်း လေ့လာ၍ အဖြေရှာရန်လိုပေလိမ့်မည်။ ယခုလောလောဆယ်၌ကား ဝတ္ထုမူဟောင်းသည် ဦးအောင်ဖြိုး၏ ရာမသာချင်းပေါ်ပြီးမှ ရေးသောစာ ဖြစ်သည်ဟု ယူချင်ပါသည်"ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဝတ္ထုမူဟောင်း၌ တိုက်ပွဲသစ် အပိုအလိုလည်းပါသည်ဆိုလျှင် ထိုမူဟောင်းကို တိုက်ပွဲသစ်များလည်း မပါ၍ ဥတ္တရပိုင်းလည်း လုံးဝမပါသော ရာမသာချင်းပေါ်ပြီးမှ ရေးသည်ဟု ယူရတော့မည်သာ ဖြစ်ပါသည်"ဟူ၍လည်းကောင်း မိန့်ဆိုထားပါသည်။ မူဟောင်းကို ရာမရကန်နှင့် ကလယ်ရာမ ပေါ်ကြပြီးမှ ရေးခဲ့သည်ဟုပင် ဆိုနိုင်သည် ထင်ပါသည်ဟုလည်း မိန့်ဆိုထားပါသေးသည်။

မဟာရာမခေါ် ရာမဝတ္ထုမူသစ်တွင် ရာမသာချင်း၌တွေ့ရသော ဗာလပိုင်းမှ ယုဒ့ပိုင်းအထိ အပိုင်းခြောက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်များ အကုန်ပါကြောင်း၊ ယုဒ့ပိုင်းတွင် တိုက်ပွဲသစ်လေးပွဲ အပိုပါလာသည့်အပြင် ဥတ္တရကဏ္ဍလည်း အသစ်ပါ

လာကြောင်း ဆရာဇော်ဂျီက နှိုင်းယှဉ်ပြထားပါသည်။ ဆက်လက်၍ သုတေသနပြုရန် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့နောက် နေမျိုးနာဠကကျော်ခေါင် ၏ သီရိရာမပြဇာတ် (၁၂၁၁/၁၈၄၉) ပေါ်ပေါက်သည်။ ပြဇာတ်စာကိုယ်တွင် 'သားတော်သီရိရာမာ'ဟု သုံးသည်ကိုဟူ၍ သီရိ ရာမပြဇာတ်ဟုခေါ်လျှင် သင့်မည်ထင်ကြောင်း ဆရာဇော်ဂျီက မိန့်ဆိုသည်။ ၁၉၃၇ ခုနှစ်လောက်ကစ၍ ထိုပြဇာတ်ကို ဘားနဒ်စာကြည့်တိုက်ရှိ ပေမူမှူးကူး၍ သူရိယမဂ္ဂဇင်း ၌ လစဉ်ထည့်သွင်းစဉ်က ရာမနန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီး ဟု အမည်သစ်တပ်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ၂၀၁၁-၂၀၁၂ ခုနှစ်များတွင် တက္ကသိုလ်များ သမိုင်းသုတေသနဌာနက သုံးတွဲခွဲ၍ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရာ၌ ရာမပြဇာတ်တော်ကြီး ဟု အမည်ပေးပါသည်။ ပေ ပုရပိုက်မူများတွင် တွေ့ရသောအမည်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ "ရှေးရှေးစကား အရိုး အသား ပျက်ပြားပိုမို အစအလယ် အဆုံး မညီမညွတ် နာပျော်ဖွယ်မရှိသည်များကို သညာသည်အစုရေး နေမျိုးနာဠကကျော်ခေါင်က သာယာနာပျော်ဖွယ်ရှိအောင် ရွှေနား တော်သင့် ရေးသားပြုပြင်ပေးအံ့"ဟူသော စကားရပ်အရ သီရိရာမပြဇာတ်၏ အခြေခံရာ မူလရာမဇာတ်တော်ရှိခဲ့ဖူးကြောင်းလည်း ထင်ရှားပါသည်။

သီရိရာမပြဇာတ်တွင် ရာမသာချင်းနှင့် မဟာရာမဝတ္ထုတို့နှင့် ယေဘုယျအားဖြင့် တူသော်လည်း အချက်အချို့ကို ချန်ခြင်း၊ အစားထိုးခြင်း၊ အသစ်ထည့်ခြင်းများ တွေ့ရ ပါသည်။ ဆရာဇော်ဂျီသည် သီရိရာမပြဇာတ်ကို အခြားရာမဇာတ်များနှင့် အသေးစိတ် နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပြီးနောက် အစားထိုးချက်၊ အသစ်ထည့်ချက်များ ယူသည့်အရင်းခံရာ ကို စူးစမ်းကြည့်သည်။ ပညာရှင်ရှစ်ဦးအဖွဲ့ မြန်မာပြန်ခဲ့သော ယိုးဒယား (ထိုင်း) ရာမ၏ အငွေ့အသက်ပါမပါ စူးစမ်းရာ အနည်းအကျဉ်းသာပါကြောင်း သေချာသော အချက်တစ်ခုမှာ မြန်မာတို့၌ ရှေးမဆွကပင် ကိုယ်ပိုင်ကိုယ်ခံ ရာမစာရှိခဲ့ဖူး၍ ကိုယ်ခံ တွင် ထပ်ဖြည့်ခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်သောအချက်ဖြစ်ကြောင်း၊ သီရိရာမပြဇာတ်၌ အများဆုံး ယူသုံးခဲ့သည်တို့မှာ ကြိတ္တိဗာသ၏ ဘင်္ဂါလီရာမမူ (၁၅ ရာစုတွင် ပေါ်ပေါက်သော ဘင်္ဂါလီစာဆို Krittivasas ၏ ဘင်္ဂါလီရာမာယဏ)နှင့် တုလသီဒတ်စ်၏ ဟိန္ဒီရာမမူ (၁၆ ရာစုတွင် ပေါ်ပေါက်သော ဟိန္ဒီစာဆို Tulsi Dasa ၏ Ramacharita-manasa)တို့မှ ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ဘင်္ဂါလီရာမမူမှ အများဆုံးဆီလျော်အောင် ဘာသာပြန်သောသဘောနှင့် ပို၍နီးစပ်သည်ဟု ယူချင်ကြောင်း ဆရာဇော်ဂျီက ဆိုထား ပါသည်။

mgyc

ဤသို့လျှင် ဦးအောင်ဖြိုး၏ ရာမသာချင်းမှ နေမျိုးနာဠကကျော်ခေါင်၏ သီရိ ရာမပြဇာတ်အထိ ကုန်းဘောင်ခေတ် မြန်မာရာမဇာတ်စာပေများကို ခြေရာခံကြည့်ခဲ့ပြီး ပါပြီ။

မြန်မာရာမဇာတ်စာပေများ၏ သွင်ပြင်များနှင့် အရင်းခံရာ

မြန်မာရာမဇာတ်များသည် အခြားရာမဇာတ်စာပေများနည်းတူ ဝါလမိကီ၏ ရာမာယဏကို အရင်းခံ၍ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း အထူးဆိုဖွယ်မလိုပါ။ သို့သော် ဝါလမိကီ၏ ရာမာယဏကို တိုက်ရိုက်ယူသည်မဟုတ်ဘဲ ချန်ခြင်း၊ အစားထိုးခြင်း၊ အသစ်ဖြည့်စွက်ခြင်းတို့ဖြင့် မြန်မာရာမဇာတ်စာပေများကို ဖန်တီးခဲ့ကြပါသည်။ ရှေ့တွင် ခြေရာခံတင်ပြခဲ့သော မြန်မာရာမဇာတ်စာပေများ၏ သွင်ပြင်များနှင့် အရင်းခံရာတို့ကို စူးစမ်းတင်ပြရာတွင် ပညာရှင်နှစ်ဦး၏ အယူအဆများကို အခြေပြု၍ စူးစမ်းတင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။

ပညာရှင်တစ်ဦးမှာ ရှေ့တွင်ကိုးကားခဲ့သော ဆရာဇော်ဂျီ ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာက ဝါလမိကီ၏ သက္ကတရာမာယဏအဟောအပြောမှအစ ဦးအောင်ဖြိုး၏ ရာမသာချင်း အစအထိ ကွာခြားချက်အမျိုးမျိုးဖြင့် ပြောင်းလဲကြီးထွားခဲ့သော အကြောင်းနှစ်ရပ်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အကြောင်းတစ်ရပ်မှာ မြန်မာ့ဉာဏ်၊ မြန်မာ့အကြိုက်၊ မြန်မာ့စာရိတ္တ အမြင်တို့ဖြစ်ပြီး နောက်အကြောင်းတစ်ရပ်မှာ အိမ်နီးချင်းတိုင်းပြည်များမှ ရာမဂယက် အမျိုးမျိုးဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ပြောင်းလဲကြီးထွားခဲ့ခြင်းသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ၁၂ ရာစုက ကလယ် (တမိလ်)စာဆို ကန်ဗန်ရေးခဲ့သော ကလယ်ရာမ (ဣရာမဝါတရမ် ခေါ် တမိလ်ရာမာယဏ)၊ ၁၄ ရာစုတွင် ဘင်္ဂါလီစာဆို ကရိတ္တဝါသ ရေးသားသော ဘင်္ဂါလီ ရာမာယဏနှင့် ဟိန္ဒူစာဆို တုလဆီဒတ်စ်ရေးသားသော ဟိန္ဒူရာမ (ရာမစရိတမနသ) တို့၏ ဂယက်ရိုက်မှုကြောင့် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် ၁၃ ရာစုမှ ၁၈ ရာစုအတွင်း မြန်မာတို့သည် မလေးရှား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ လာအို၊ ဇင်းမယ်၊ ယိုးဒယား၊ အာသံ၊ မဏိပူရ တို့နှင့် သွယ်ဝိုက်၍လည်းကောင်း၊ တိုက်ရိုက်လည်းကောင်း အဆက်အသွယ် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသောကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဆရာဇော်ဂျီက ကောက်ချက်ချသည်။

နောက်ပညာရှင်တစ်ဦးမှာ ဂျပန်နိုင်ငံ၊ အိုဆာကာ နိုင်ငံခြားဘာသာသင် တက္ကသိုလ်တွင် မြန်မာစာပါမောက္ခအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သော ဆရာအိုနိုတိုးရ (Professor Ono Toru)ဖြစ်သည်။ ဆရာသည် ရာမာယဏပညာရှင်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံ

တကာ ရာမာယဏဇာတ်စာပေများ၌ ရာမသုတေသနဇာတ်စာပေများ တင်သွင်းခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။ ဆရာက အရှေ့တောင်အာရှရှိ ရာမာယဏဇာတ်စာပေများကို သွင်ပြင် လက္ခဏာများအရ သုံးစုခွဲနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြသည်။ (၁) အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှားနှင့် ဖိလစ်ပိုင် ရာမဇာတ်စာပေများကိုတစ်စု၊ (၂) ထိုင်းနှင့် ကမ္ဘောဒီးယား ရာမဇာတ်စာပေ များကို တစ်စု၊ (၃) မြန်မာ၊ လာအိုနှင့် ယူနန်ရာမဇာတ်စာပေများကို တစ်စုဟူ၍ ခွဲခြား ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသို့ အစုသုံးစုကွဲပြားခြင်းသည် အရင်းခံရာ ရာမမူများအရ ကွဲပြား ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြသည်။ ဆရာအိုးနိုတိုးရက ရာမသာချင်း၊ ရာမရကန် စသည့် မြန်မာရာမဇာတ်စာပေများကို လေ့လာစူးစမ်းပြီးနောက် မြန်မာရာမ၊ လာအိုရာမနှင့် ယူနန် ရာမဇာတ်စာပေများသည် တူညီသောသွင်ပြင်လက္ခဏာများအရ အရင်းခံရာ တစ်ခု တည်းမှ ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကောက်ချက်ချပါသည်။

ဤစာတမ်းတွင် အဆိုပါပညာရှင်နှစ်ဦး၏ အယူအဆကို အခြေပြု၍ မြန်မာ ရာမဇာတ်စာပေများကို ဆက်စပ်နီးနွယ်ရာ ရာမဇာတ်စာပေများနှင့် လက်လှမ်းမီသမျှ ဆက်စပ်လေ့လာရာ အောက်ဖော်ပြပါအချက်များကို တွေ့ရပါသည်။

၁။ ရာမမင်းသည် ဘုရားလောင်းဖြစ်ခြင်း

မြန်မာရာမဇာတ်စာပေများတွင် ရာမမင်းကို ဗုဒ္ဓကုရ ဘုရားလောင်းအဖြစ် ပုံဖော် ရေးဖွဲ့သည်။ 'အလောင်းတော်ရာမ'ဟူသော အသုံးကို တွင်တွင်ကျယ်ကျယ်တွေ့ရသည်။ ငါးရော့ငါးဆယ်ဇာတက၊ ဧကာဒသကနိပါတ်၊ ဇာတ်တော်စဉ် ၄၆၁၊ ဒသရထဇာတ်လာ ဘုရားအလောင်းတော်ရာမကို မြန်မာတို့ လက်ခံရင်းစွဲရှိသည်။ လာအိုရာမာယဏ (Phralak Phra Lam နှင့် Gyay Dvodobhi) တွင် ရာမကို သိဒ္ဓတ္ထဘုရားလောင်း အဖြစ် တွေ့ရသည်။ ရာမသည် ဗောဓိသတ္တအဖြစ် ဆင်မ၊ နွားမများကိုပင် ဟောပြော ဆုံးမသည်။ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင် Phralak Phra Lam ကို Settavana Pagoda တွင် ရဟန်းများအား ဟောကြားသည်ဟု လာအိုများက ယုံကြည်ကြသည်။ လာအိုမှ ဗိယန်ကျင်းမူနှင့် ထိုင်းအရှေ့မြောက်မှ ရာမဇာတ်ကတို့တွင် ဇာတ်ကဝတ္ထုများမှာကဲ့သို့ ပင် ဝတ္ထုနိဒါန်းနှင့် ဇာတ်ပေါင်းခန်းတို့ ပါဝင်သည်။ ဘုရားရှင်က မိမိသည် အတိတ် ဘဝက ရာမမင်းဖြစ်ခဲ့ကြောင်း မိန့်ကြားပြီး ဇာတ်ပေါင်းခန်းတွင် ရာဝဏသည် ဒေဝဒတ်၊ ဒသရထမင်းကြီးသည် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၊ သီတာသည် ဥပ္ပလဝဏ်၊ လက္ခဏာ သည် အာနန္ဒာဖြစ်လာကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းသည်။

ယူနန်ရာမာယဏ (Lanka Xihe)တွင်လည်း ရာမသည် ဘုရားလောင်းဖြစ်သည်။

ဝါလမိကီ၏ရာမာယဏတွင် အလယ်ကဏ္ဍငါးခု၌ ရာမသည် လူသားစင်စစ်သူရဲကောင်းဖြစ်သည်။ ဗာလကဏ္ဍနှင့် ဥတ္တရကဏ္ဍတို့တွင်သာ ရာမသည် ဗိဿနိုးဝင်စားသူ ဖြစ်နေသည်။ ဟိန္ဒူဘာသာ၏ အရှိန်အဝါအရ ရာမကို ဗိဿနိုးဝင်စားသူအဖြစ် အဆင့်မြှင့်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုဆိုကြသည်။ ထိုရာမာယဏ (Ramakien) တွင်လည်း ဟိန္ဒူဩဇာသက်ရောက်သည်။ အင်ဒိုနီးရှား ရာမာယဏ (Kakawin Ramayana)တွင် ဂျာဗားမင်းများ၏ မျိုးဆက်အကြောင်းပုံပြင်များနှင့် အစ္စလာမ်ပုံပြင်များ ပါဝင်နေခြင်း၊ မလေးရှားရာမာယဏ (Hikayat Seri Rama)တွင် အစ္စလာမ်ဘာသာရေးအယူအဆများ လွှမ်းမိုးနေခြင်း၊ ရာဝဏက မီးပေါ်မှာ ဦးခေါင်းစောက်ထိုးထားပြီး တရားကျင့်သည့်အတွက် အလ္လာအရှင်မြတ်က တမန်တော်များစေလွှတ်ပြီး ရာဝဏကို ဆုပေးခြင်းများ ပါဝင်သည်။ ဖိလစ်ပိုင်ရာမာယဏ (Maharadia Lawana)တွင် ရာမနှင့် လက္ခဏာသည် စူလတန်၏သားများဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခြင်း၊ အစ္စလာမ်ဘာသာအသုံးအနှုန်းများ ပါဝင်နေခြင်းတို့ကို တွေ့ရသည်။ ကိုးကွယ်ရာဘာသာကိုလိုက်၍ ရာမကို အသွင်ပြောင်းယူပုံများ ဖြစ်သည်။

၂။ သားဆုတောင်းခြင်းများ

ဝါလမိကီရာမာယဏတွင် ဒသရထမင်း ယဇ်ပူဇော်ရာ ဗြဟ္မာက ပယဿနို့ယာဂုချီးမြှင့်၍ မိဖုရားများသောက်ရပြီး သားလေးပါးဖွားမြင်ပုံကို တွေ့ရသည်။ ရာမသာချင်းစသည့် မြန်မာရာမများတွင် တြိစူကရသေ့က ဒသရထမင်းကို ငှက်ပျောသီးနှစ်လုံးပေးရာ မိဖုရားသုံးပါးစားရပြီး သားများဖွားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဘင်္ဂါလီရာမာယဏနှင့် ယူနန်ရာမာယဏတို့တွင်လည်း ငှက်ပျောသီးနှစ်လုံးဟုပင် ပြသည်။ သီရိရာမပြဇာတ်တွင်မူ ဇော်ရသီးနှစ်လုံးစားရ၍ မိဖုရားများ သားရကြောင်းတွေ့ရသည်။

၃။ ဒဿဂီရိဖွားမြင်ခြင်း

ဝါလမိကီ၏ရာမာယဏတွင် ဒဿဂီရိဖွားမြင်ပုံကို အထူးမဖော်ပြသော်လည်း ရာမသာချင်း၊ ရာမဝတ္ထု၊ မဟာရာမဝတ္ထုတို့တွင် သရက်သီးဆယ်လုံးပါသော သရက်ခွိုင်ကို ဗြဟ္မာမင်းအား ပူဇော်၍ ဒဿဂီရိကိုဖွားမြင်ကြောင်း ပါဝင်သည်။ ယူနန်ရာမာယဏ

တွင်လည်း အလားတူပင် သရက်သီးဆယ်လုံးပါသော သရက်ခိုင်ဇာတ်ကွက် ပါဝင်သည်။

၄။ သီတာဖွားမြင်ခြင်း

မိတ္ထီလာပြည်ရှင် ဇနကမင်းလယ်ထွန်မင်္ဂလာပြုစဉ် သီတာကို ထွန်ရေးကြောင်းမှ ရ၍ 'ထွန်းရေးကြောင်း (သီတာ)'ဟု အမည်မှည့်ကြောင်း၊ ဝါလမိကီ၏ ရာမယဏမှာ တွေ့ရသည်။ ရာမသာချင်းတွင်လည်း အလားတူတွေ့ရသည်။ ရာမရကန်တွင်မူ သီတာကို 'ကြာနန်းဇာတိ'၊ 'ပန်းသန္ဓေရ နတ်လောက်လှ'၊ 'ရွဲသီမုတ္တာ လှမျှကြာ'ဟူ၍ သီတာသည် ကြာဖူးဇာတိဖြစ်ကြောင်း ဖွဲ့သည်။ ရာမဝတ္ထုတွင် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မင်း၏သမီးသည် ဒဿဂီရိက အနိုင်အထက်ပြု၍ သီလပျက်သောကြောင့် ဒဿဂီရိကို ကျိန်ဆဲပြီး မီးပုံထဲ ဆင်းသေရာ မီးပုံထဲမှ လူသားမိန်းကလေး သန္ဓေခပေဖြစ်လာ၍ ဒဿဂီရိ ထိတ်လန့်ပြီး သေတ္တာထဲထည့်၍ သမုဒ္ဒရာ၌မျှောလိုက်ရာ သဲပြင်မှာတင်နေပုံ၊ ဇနကမင်း လယ်ထွန်မင်္ဂလာပြုစဉ် သေတ္တာထဲမှ မိန်းကလေးကိုတွေ့၍ ဟေမန္တဥတုတွင်ရသဖြင့် သီတာဟု အမည်မှည့်ပြီး သမီးအဖြစ်မွေးစားပုံ တွေ့ရသည်။ မဟာရာမဝတ္ထုတွင် ထိုဇာတ်လမ်းအတိုင်းပါသော်လည်း နတ်သမီးဆင်းသေသော မီးပုံတွင်းမှ ပဒုမ္မာကြာပေါက်လာ၍ ကြာဝတ်ဆံမှ သန္ဓေခပေဋီသန္ဓေဖြင့် မင်းသမီးကလေး ပေါ်လာပုံ၊ သေတ္တာနှင့်မျှော၍၊ ဇနကမင်းသဲသောင်မှရသောအခါ ဟေမန္တဥတုတွင်ရ၍ သီဒါ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် သီတာဖြစ် ဂင်္ဂါနားမှရ၍ သီတာဟုမှည့်ခေါ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ သီရိရာမပြဇာတ်တွင်မူ လက္ခမိနတ်သမီး မြေထဲဝင်၍ သီတာဖြစ်ပြီး ဇနကမင်းလယ်ထွန်စဉ် မြေလုံးထဲမှ ၁၂ နှစ်အရွယ် မင်းသမီးပေါ်လာပုံ တွေ့ရသည်။ ရာမရကန်နှင့် မဟာရာမဝတ္ထုတွင် ကြာဖူးမှာ သန္ဓေပြီးကြောင်းဖွဲ့ပုံမှာ ထူးခြားသည်။ 'သီတာ'အမည်မှည့်ပုံကို လာအိုရာမာယဏတွင် ဖော်ပြရာ၌ သမုဒ္ဒရာမျှောလိုက်သောကလေးကို ဇေမ္မုဒီပကမ်းမှာ ကဿပရသေ့က ဆယ်ယူပြီး သေတ္တာဖွင့်လိုက်ရာ ကလေးက လက်မြှောက်ပြီး မျက်လုံးများကိုပွတ်သဖြင့် လက်ဖြင့်ပွတ်ခြင်း (si)နှင့် မျက်လုံး (ta)ကိုပေါင်းပြီး sita (သီတာ)ဟု အမည်မှည့်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

၅။ လေးတင်ပွဲနှင့် ဒဿဂီရိ

ဝါလမိကီရာမာယဏတွင် လေးတင်ပွဲ၌ ဒဿဂီရိမပါဝင်ပါ။ မြန်မာရာမမူများ

mga.me.com

တွင်မူ လေးတင်ပွဲ၌ ဒဿဂီရိပါဝင်၍ လေးတင်ပုံကို တွေ့ရသည်။ လာအိုရာမ (Phralak Phralam)နှင့် မလေးရာမ (Hikayt Sari Rama)တို့တွင်လည်း လေးတင်ပွဲမှာ ဒဿဂီရိပါဝင်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

၆။ ဒဿရထမင်းနှင့် ရသေ့ငယ်

ဝါလမိကီရာမယဏတွင် ဒဿရထမင်း ပျိုရွယ်စဉ်က တောကစားထွက်စဉ် မျက်မမြင်မိဘနှစ်ပါးကို လုပ်ကျွေးနေသော ရသေ့ငယ်ကို မတော်တဆ မြားဖြင့်ပစ်မိ၍ ရသေ့ငယ်သေဆုံးရပုံ၊ မျက်မမြင်မိဘများက ဒဿရထမင်းကို သားကြောင့်ရင်ကွဲ၍ သေဆုံးပါစေဟု ကျိန်ဆဲပုံ ဇာတ်ကွက်ပါသည်။ ရာမသာချင်း၊ ရာမဝတ္ထု၊ မဟာရာမ ဝတ္ထုတို့တွင်လည်း ထိုဇာတ်ကွက်ပါသည်။ ယူနန်ရာမတွင်လည်း ထိုဇာတ်ကွက်ပါ သည်။ သို့သော် ရသေ့ငယ်မြားမှန်သော်လည်း ဒဿရထမင်းက အသက်ကယ်သည့် အတွက် ရသေ့ငယ် အသက်မသေဘဲ သားဆုလိုချင်သောမင်းကြီးကို ကျေးဇူးတုံ့ပြန် သောအားဖြင့် ငှက်ပျောသီးနှစ်လုံးပေးပြီး မိဖုရားများအားကျွေးရန်နှင့် မိဖုရားများစား လျှင် သားရမည်ဟု မှာလိုက်ကြောင်း ဇာတ်ကွက်ဖြစ်သည်။ ထိုဇာတ်လမ်းသည် ဇာတကဇာတ်တော်စဉ် ၅၄၀၊ သာမဇာတ် (သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်)နှင့် တူသည်။ ပညာရှင် များက ရာမာယဏတွင် အလားတူဇာတကလာ ဇာတ်ကွက်များပါနေပုံကိုထောက်၍ ဇာတကက ရာမာယဏထက်စောကြောင်း သက်သေပြကြသည်။ မြန်မာရာမမူများတွင်မူ ဝါလမိကီ ရာမာယဏအတိုင်းပင် ရသေ့ကလေးမြားမှန်၍ ကွယ်လွန်သည့်ဇာတ်ကွက်ကို ဖော်ပြကြသည်။

၇။ ရာမမင်းသားပြည်နှင့်ကာလ

ဝါလမိကီရာမာယဏတွင် ရာမကို ၁၄ နှစ် ပြည်နှင့်ကြောင်း ဖော်ပြသော်လည်း မြန်မာမူများနှင့် ယူနန်ရာမာယဏတို့တွင် ပြည်နှင့်ကာလကို ၁၂ နှစ်ဟု ဖော်ပြသည်။

၈။ သမင်ယောင်ဆောင်သူ

ဝါလမိကီရာမာယဏတွင် ဒဿဂီရိ၏ နှမတော် သပ္ပနခ (သုပနခ)က မိမိသား များကို ရာမက သတ်လိုက်သည့်အတွက် လက်စားချေရန်အစီအစဉ်ဖြင့် ဦးရီးတော် မာရီဆကို သမင်ယောင်ဆောင်စေပြီး သီတာမြင်အောင်ပြစေကြောင်း တွေ့ရသည်။

mg yoe . com

သီရိရာမ ပြဇာတ်တွင်လည်း ဦးရီးတော် မာရဇ္ဇက သမင်ယောင်ဆောင်ကြောင်း ပြသည်။ ရာမသာချင်းတွင် တြိဂတခေါ် ဂမ္ဘီ (ရာမဝတ္ထုတွင် တြိဂဋ္ဌာ၊ မဟာရာမဝတ္ထုတွင် တြိဂမ္ဘီ ဟု အမည်ကဲ့သည်) ကိုယ်တိုင် သမင်ယောင်ဆောင်ကြောင်း ဖွဲ့သည်။ သားများအတွက် မိခင်ကိုယ်တိုင် လက်စားချေသည့်သဘောဖြစ်သည့်အတွက် ပို၍လေးနက်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

၉။ ရာမလက္ခဏာတို့ သုကြိတ်နှင့် တွေ့ပုံ

ဝါလမိကီရာမာယဏတွင် သီတာကိုအရှာထွက်သော ရာမလက္ခဏာညီနောင်ကို သုကြိတ်မြင်၍ ဟနုမာန်ကိုလွှတ်ပြီး စုံစမ်းခိုင်းရာ ဟနုမာန်က ရာမတို့ကို သုကြိတ်ထံ ခေါ်လာ၍ မဟာမိတ်ဖြစ်ကြပုံကို ဖွဲ့သည်။ ရာမသာချင်းတွင် ရာမနှင့် လက္ခဏာတို့ ကြိုပင်အောက်သို့ရောက်၍ ရာမမောပန်းသဖြင့် လက္ခဏာ၏ရင်ခွင်၌ အိပ်ပျော်နေစဉ် လက္ခဏာ၏ကျောကို ကြက်မတန်းလောက်ကြီးသော မှက်ကြီးကိုက်၍ သွေးယိုစီးနေ သော်လည်း နောင်တော်နိုးမည်စိုး၍ လက္ခဏာအောင့်ခံနေပုံကို ကြိုပင်ပေါ်၌ပုန်းနေ သော သုကြိတ်မြင်သောအခါ မိမိတို့ညီနောင်မတည့်ပုံကို တွေးမိ၍ မျက်ရည်ကျပုံ၊ မျက်ရည်ပေါက်တို့ ရာမပေါ်ကျသဖြင့် လန့်နိုးပြီး လက္ခဏာကိုကြည့်ခိုင်းရာ သုကြိတ်ကို မြင်၍ လေးနှင့်ပစ်မည်ပြုပုံ၊ သုကြိတ်ထိတ်လန့်၍ဆင်းလာပြီး အကြောင်းစုံ လျှောက် ထားပုံတို့ကို ဖွဲ့ထားသည်။ ရာမဝတ္ထုနှင့် မဟာရာမဝတ္ထုတို့တွင်လည်း ကြက်မတန်း လောက်ကြီးသော တောမှက်ကြီး လက္ခဏာကျောကိုကိုက်သည့်ဇာတ်ကွက် ပါသည်။ သီရိရာမပြဇာတ်တွင်မူ ဝါလမိကီရာမာယဏမှာကဲ့သို့ ရာမလက္ခဏာတို့ ဟနုမာန်ကို အကြောင်းပြု၍ သုကြိတ်နှင့်မိတ်ဖွဲ့ပုံသာ တွေ့ရသည်။ မှက်ကိုက်သည့်ဇာတ်ကွက်ကို မြန်မာရာမမူများမှာ တွေ့ရသကဲ့သို့ပင် ယူနန်ရာမမူ၌လည်း တွေ့ရသည်။ သုကြိတ် နိုး၍ မျက်ရည်ပေါက်များ ရာမရင်ပတ်ပေါ်ကျပုံလည်း ပါသည်။ တစ်မူထူးသော ဤ ဇာတ်ကွက် ပါဝင်ခြင်းသည် မြန်မာမူများနှင့် ယူနန်မူ၏တူညီချက်တစ်ချက် ဖြစ်သည်။

၁၀။ ဒဿဂီရိနှင့် ဗိဘိဇန

ဝါလမိကီ၏ ရာမာယဏတွင် ဒဿဂီရိကို ညီတော်ဗိဘိဇနက သီတာကို ရာမမင်း ထံ ပြန်အပ်ရန်လျှောက်ထားရာ ဒဿဂီရိလက်မခံဘဲ ညီတော်ကို ကြိမ်းမောင်းသည့် ဇာတ်ကွက်ပါဝင်သည်။ သီတာကိုပြန်မအပ်လျှင် သေလိမ့်မည်ဟု ဗိဘိဇနမြောသည်ကို

ဒဿဂီရိက ရာမဘက်ကနတ်များ ဝင်တိုက်စေကာမူ မိမိကိုမပြိုင်နိုင်ဟုပြောပြီး ဗိဘိဇနကို မောင်းထုတ်သည်။ ဗိဘိဇနက ဒဿဂီရိကို မြှောက်ပင့်ပြောသူများသည် မိတ်ဆွေကောင်းယောင်ဆောင်သော ရန်သူများဖြစ်ကြောင်း အပြစ်တင်ပြောဆိုသည်။ ဒဿဂီရိ၏ သားတော် ဣန္ဒစိတ္တက ဗိဘိဇနကို ကြောက်ရကောင်းလားဟု အပြစ်တင်သည်။ ဗိဘိဇနက သီတာကိုပြန်အပ်ဖို့ အကြိမ်ကြိမ်ပြောရာ ဒဿဂီရိ စိတ်ဆိုးပြီး ဘုရင်နှင့် သူရဲကောင်းအတွက် ဆွေမျိုးများသည် အဆိုးဝါးဆုံးရန်သူဖြစ်ကြောင်းပြောပြီး သူ့ကို မနာလို၍ ပြောသည်ဟု ဗိဘိဇနကို စွပ်စွဲသည်။ အခြားသူဆိုလျှင် ခေါင်းဖြတ်မိမည်ဟု ကြိမ်းမောင်းရာ ဗိဘိဇနစိတ်ဆိုးပြီး ရာမမင်းထံခိုဝင်ကြောင်း ရေးဖွဲ့သည်။ ရာမသာချင်းတွင်မူ ဒဿဂီရိအမျက်ထွက်၍ ဗိဘိဇန၏ပါးကို ခြေနှင်းဖြင့်ပုတ်ခတ်သည်ဟုဆိုသည်။ ရာမဝတ္ထုတွင် ဒဿဂီရိက ဗိဘိဇန၏ခေါင်းကို ခြေနှင့်ကျောက်သည်ဟု ဆိုသည်။ မဟာရာမဝတ္ထုတွင်မူ ခြေနှင်းဖြင့် မျက်နှာကိုရိုက်ပြီး ခြေနှင့်ကျောက်သည်ဟု ဆိုသည်။ မြန်မာ့အမြင်အရ တစ်ဖက်သား၏သိက္ခာကို အပြင်းထန်ဆုံး ချိုးနှိမ်စော်ကားသည့် ဒဿဂီရိ၏အပြုအမူအဖြစ် သရုပ်ဖော်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဗိဘိဇနနောင်တော်ကို စိတ်နာပြီး ရန်သူဘက်ခိုဝင်ရသည်အထိ ဖြစ်ရသော တိုင်းရေးပြည်မှုအတွက် လုံလောက်သော အကြောင်းတရားလည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁၁။ မိန်းမတစ်ယောက်၏မျက်နှာကို ၁၂ နှစ် / ၁၄ နှစ် မကြည့်ဖူးသော လက္ခဏာ

ဝါလမိကီရာမယဏတွင် ဒဿဂီရိသားတော် ဣန္ဒဇိတနှင့် လက္ခဏတို့ တိုက်ကြရာ နောက်ဆုံးတွင် လက္ခဏက အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး သိကြားက အသူရာကိုနိုင်သော မီးလက်နက်ဖြင့် ပစ်သည့်အတွက် ဣန္ဒဇိတကျဆုံးကြောင်း ဖွဲ့သည်။ ရာမသာချင်းတွင်မူ မိန်းမတစ်ယောက်မျက်နှာကို ၁၂ နှစ် မကြည့်ဖူးသူသာလျှင် ကိုယ်ရောင်ပျောက်တတ်သော ဣန္ဒစိတ္တကို မြင်နိုင်သည်ဟု ဗိဘိဇနကဆိုသည့်အတွက် တောမှာနေသည့် ၁၂ နှစ်လုံး မရိုးတော်ကို လေးစားသမှုဖြင့် ငဲ့၍သာ ခစားသည့်အတွက် မရိုးတော်၏မျက်နှာကို မမြင်ဖူးသောလက္ခဏက ဣန္ဒစိတ္တကို မြင်ရပြီး ညွှန်ပြသောကြောင့် ရာမက ထိုနေရာသို့ မြားလွှတ်၍ ဣန္ဒစိတ္တကျဆုံးပုံကို ဖွဲ့သည်။ ရာမဝတ္ထုနှင့် မဟာရာမဝတ္ထုတို့တွင်လည်း ထိုဇာတ်ကွက်ပါဝင်သည်။ ၁၅ ရာစုတွင်ပေါ်ပေါက်သော ဘင်္ဂါလီစာဆို Kritivasa က ရိတ္တိဝါသ၏ ရာမာယဏတွင် ဣန္ဒစိတ္တကို အောင်နိုင်ရန်အတွက်

လက္ခဏာသည် ၁၄ နှစ်လုံးလုံး အိပ်လည်းမအိပ်၊ စားလည်းမစား (သီတာကို ငဲ့၍သာ စားသဖြင့် ခြေကိုသာမြင်ဖူးသည့်အတွက်) မိန်းမမျက်နှာကိုလည်း မကြည့်သည့် အကျင့်ကို ကျင့်ခဲ့ကြောင်း ပါသည်။ ဝါလမိကီ၏ ရာမာယဏတွင် မပါသော ဘင်္ဂါလီ စစ်စစ်ဖြစ်ရပ်ကို ဖြည့်စွက်ထားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ယူနန်ရာမာယဏတွင်လည်း မိန်းမမျက်နှာကို ၁၂ နှစ်မြင်ဖူးသော လက္ခဏာက ဣန္ဒဇိတကို မြင်ရသည့်ဇာတ်ကွက် ပါသည်။ ရာမပြည်နှင့်ခံရသည့်နှစ်နှင့်အညီ ၁၂ နှစ်နှင့် ၁၄ နှစ်ဟု ၂ မျိုးဖြစ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ မြန်မာမူများနှင့် ဘင်္ဂါလီ၊ ယူနန်မူတို့ တူနေသည့်ဇာတ်ကွက်ဖြစ်သည်။

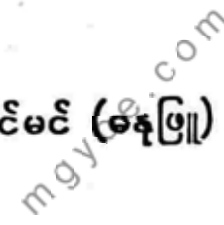
မြန်မာရာမဇာတ်ပေများနှင့် ယိုးဒယားရာမ

ကုန်းဘောင်ခေတ် ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက်တွင် ပညာရှင်ရှစ်ဦးက ဂျမ်းသံခံ၊ ယွန်းသံခံတို့နှင့် ညှိနှိုင်း၍ မြန်မာဘာသာပြန်သည်ဟုသိရသော ရာမဇာတ်သည် ယိုးဒယားဘာသာမှ ဘာသာပြန်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ဖွယ်ရှိသည်။ မဟာဂီတနယ် ပယ်တွင် ရာမဇာတ်ဝင် ယိုးဒယားသီချင်းများလည်း အထင်အရှားရှိသည်။ သို့သော် ထိုပြဇာတ်စာမူကို ယခုတိုင်မတွေ့ရသေးပါ။ ယခုထင်ရှားရှိသော Ramakein (ရာမ ကီအန်)ခေါ် ထိုင်းရာမာယဏမှ ဘာသာပြန်ခြင်းလည်းမဖြစ်နိုင်ပါ။ အကြောင်းမူ ရှစ်ဦး အဖွဲ့ ဘာသာပြန်သော ရာမပြဇာတ်မှာ ၁၁၅၁ (၁၇၈၉)တွင် ပေါ်ပေါက်၍ ရာမကီအန် ကဗျာမှာ ဘန်ကောက်မင်းဆက်တည်ထောင်သော ပထမမြောက် ရာမဘုရင်က ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင်မှ ရေးသားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုပြဇာတ်မတိုင်မီ အယုဒ္ဓယခေတ် နန်းတွင်းရာမဇာတ်စာပေမှာမူ ဆင်ဖြူရှင်အယုဒ္ဓယကို တိုက်သော ၁၇၆၇ ခုနှစ်ကတည်းက အယုဒ္ဓယနှင့်အတူ ဆုံးပါးပျက်စီးခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုရာမပြဇာတ်မှ ကြွင်းကျန်ရစ် သော ဇာတ်ကဗျာသီချင်းများနှင့် အယုဒ္ဓယမပျက်မီ မှတ်သားခဲ့ရသည်များကို အခြေပြု ၍ ရာမကီအန်ကို ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရပါသည်။ ရှစ်ဦးအဖွဲ့၏ ရာမဇာတ် တွင်လည်း အယုဒ္ဓယခေတ် ရာမဇာတ်မှ အငွေ့အသက်များ ပါတန်သလောက် ပါနိုင် သည်ဟု ပညာရှင်များ သုံးသပ်ကြသည်။ ရှေ့တွင်ဖော်ပြသည့်အတိုင်း ၁၇-၁၈ ရာစု တွင် မြန်မာရာမဇာတ် စာပေပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်ဆိုလျှင် အယုဒ္ဓယခေတ် ရာမာယဏကို အခြေခံနိုင်ဖွယ် ရှိသည်။ မြန်မာရာမမူများမှာမူ ရာမကီအန်နှင့် များစွာကွဲပြားခြားနား ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာဇာတ်စာပေနယ်ပယ်တွင် အသုံးတွင်ကျယ်နေသော 'ယိုးဒယား ရာမ'ဆိုသည့်အသုံးမှ 'ယိုးဒယား'သည် ယခုလက်ရှိ ထိုင်းရာမာယဏ (ရာမကီအန်)ကို

မဆိုလိုဘဲ အယုဒ္ဓယခေတ် ရာမာယဏကိုဆိုလိုသည်ဟု ကောက်ချက်ချနိုင်ပါသည်။ သုံးသပ်ချက်

ရာမသာချင်းမှ သီရိရာမပြဇာတ်အထိ မြန်မာရာမဇာတ်စာပေများ၏ သွင်ပြင်များနှင့် အရင်းခံရာတို့ကို စူးစမ်းကြည့်လျှင် ဆရာဇော်ဂျီနှင့် ဆရာအိုးနီတိုးရတို့ မိန့်ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း မြန်မာ့အကြိုက်၊ မြန်မာ့အမြင်အရ ဖြည့်စွက်မွမ်းမံမှုများ ပါဝင်သည့်နည်းတူ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှ ရာမဇာတ်များ၏အရှိန်အငွေ့ ဩဇာများလည်း ပါဝင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဘင်္ဂါလီ၊ လာအို၊ ယူနန်ရာမများနှင့် တူညီမှုများကို တွေ့ရပါသည်။ တူညီမှုများအရ မူတစ်ခုမှတစ်ခုသို့ ယူခြင်းလည်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ လာအိုရာမာယဏအကြောင်း ဖော်ပြရာတွင် လာအိုရာမာယဏကို အထက်မြန်မာနိုင်ငံ၊ ထိုင်းမြောက်ပိုင်းနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားတို့မှတစ်ဆင့် ၁၃ ရာစုနောက်ပိုင်းတွင် လာအိုနိုင်ငံက လက်ခံရရှိကြောင်း ဖော်ပြချက်အရ လာအိုရာမသည် မြန်မာရာမမှ ဆင်းသက်သည်ဟု ဆိုစရာရှိပါသည်။

မြန်မာရာမမူများတွင် တွေ့ရသော ရာမမင်းသည် ဘုရားလောင်းဖြစ်ခြင်း၊ လေးတင်ပွဲတွင် ဒဿဂီရိပါဝင်ခြင်း၊ လက္ခဏကျောကို မှက်ကိုက်ခဲ့သည့်ဖြစ်ရပ်၊ ၁၂ နှစ်တိုင် မိန်းမမျက်နှာ မကြည့်ဖူးသော လက္ခဏာဇာတ်ကွက်များကို ယူနန်၊ လာအို၊ မလေးနှင့် ဘင်္ဂါလီမူများတွင်လည်း တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု တွေ့ရသည့်အတွက် မြန်မာတို့၏ ဖန်တီးချက်စစ်စစ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရန် ခက်ခဲပါသည်။ မြန်မာမူကို အခြားကယူခြင်းမျိုး ရှိနိုင်သကဲ့သို့ အခြားမူကို မြန်မာကယူခြင်းမျိုးလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။ ဂမ္ဘီကိုယ်တိုင် သမင်ယောင်ဆောင်သော ဇာတ်ကွက်မှာမူ အခြားမူများတွင်မတွေ့ရသော ဇာတ်ကွက်ဖြစ်ပါသည်။ လေးတင်ပွဲတွင် ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းများ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ပုံကို ပျော်ရွှင်စရာဖွဲ့သော အဖွဲ့မျိုးတွင်မူ မြန်မာ့စရိုက်၊ မြန်မာ့အကြိုက်များ အပြည့်အဝထင်ဟပ်နေပါသည်။ မြန်မာရာမဇာတ်စာပေများသည် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ၏ ရာမဇာတ်စာပေများနှင့် ယေဘုယျအားဖြင့် ကွဲပြားမှု၊ တူညီမှုများ ရှိသည့်နည်းတူ မြန်မာရာမဟုတ်သော ပြုလောက်သည့် မြန်မာ့အကြိုက်၊ မြန်မာ့အမြင်များလည်း သိသိသာသာ ထင်ဟပ်လျက်ရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

မြန်မာဘာသာ

ကျော်မြင့်၊ မြန်မာစာဂုဏ်။ (၁၉၆၇)။ စာပေရိပ်မွန်။ ရန်ကုန်၊ ဂန္ဓမာ။
 ခင်မင်၊ မောင် (နေဖြူ)။ (၂၀၀၆)။ ဇာတကပင်လယ်နှင့် ရာမာယဏကိုခြေရာခံခြင်း။
 ရန်ကုန်၊ ကလောင်ဝတ်ရည်။
 ဇော်ဂျီ။ (၂၀၀၅)။ ရာမဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်။ ရန်ကုန်၊ ပုဂံစာအုပ်တိုက်။
 တိုး၊ ဦး။ (ပုံနှိပ်နှစ်မပါ)။ ရာမရကန် (ပ၊ ဒု)။ ရန်ကုန်၊ ပြည်ကြီးမဏ္ဍိုင်။
 နေမျိုးနာဠကကျော်ခေါင်။ (၂၀၀၁-၀၂)။ ရာမပြဇာတ်တော်ကြီး (ပ၊ ဒု၊ တ)။
 ရန်ကုန်၊ တက္ကသိုလ်များ သမိုင်းသုတေသနဦးစီးဌာန။
 မဟာရာမဝတ္ထု။ (၁၉၇၁)။ (ဦးတက်ထွတ်နှင့် ဦးမောင်မောင်ကြီး တည်းဖြတ်သည်)။
 ရန်ကုန်၊ မြန်မာနိုင်ငံသုတေသနအသင်း။
 ရာမဝတ္ထု။ (၁၉၇၄)။ ရန်ကုန်၊ တက္ကသိုလ်များစာအုပ် ပြုစုထုတ်ဝေရေးကော်မတီ၊
 ပေပုရပိုက်စာစဉ်။ အောင်ဖြိုး၊ ဦး။ ရာမသာချင်း။ ရန်ကုန်၊ တက္ကသိုလ်များ
 ဗဟိုစာကြည့်တိုက် (လက်နှိပ်စက်မှု)။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာ

Iyengar, K. R. (ed). (1974-1983). *Asian Variations in Ramayana*. New Delhi: Sahitya Academi.
 Ohno Toru. (1992-1996). Ramayana Legends Prevailed in South-east Asia (1)-(4): *Osaka University of Foreign Studies: Bulletin of Asia Studies Vol. III-VI*.
 Ohno Toru. *The Main Versions of Ramayana from the whole Area of Southeast Asia (Typescript)*.

ရာမာယဏာသို့ ချဉ်းကပ်ဖွင့်ဆိုမှုအသစ်

(သို့မဟုတ်)

အာဆီယံရာမ

ဆရာချစ်ဦးညို

ရာမာယဏသို့ ချဉ်းကပ်ဖွင့်ဆိုမှုအသစ်

(သို့မဟုတ်)

အာဆီယံရာမ

[၁]

၁၉၉၈ ခုနှစ်တုန်းက အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် ကိုးနိုင်ငံ (၁၀ နိုင်ငံမဖြစ်သေး)ရဲ့ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များဟာ ခြောက်ကြိမ်မြောက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို တက်ရောက်ကြပြီး ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၊ ဟနွိုင်းမြို့ရဲ့ ဇာတ်ရုံကြီးမှာ ဒီထိပ်သီးအစည်းအဝေး အမှတ်တရဂုဏ်ပြုပွဲအဖြစ် ကပွဲကြီးတစ်ခု တင်ဆက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီဇင်ဘာလထဲမှာပါ။ ဟိုချီမင်းစံးတီးမှာလည်း အလားတူကပြခဲ့ကြပါသေးတယ်။

၁၉၉၉ မှာတော့ ဒီကပွဲကို ဖိလစ်ပိုင်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဘရူနိုင်း၊ စင်ကာပူနဲ့ မလေးရှားနိုင်ငံတွေမှာ လှည့်လည်တင်ဆက်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်မှာတော့ မြန်မာနဲ့ လာအိုနိုင်ငံတွေဘက် ပွဲချိဆက်ခဲ့ကြပါတယ်။

ရန်ကုန်မြို့၊ အမျိုးသားဇာတ်ရုံကြီးမှာ တင်ဆက်ခဲ့တဲ့ အဲဒီကပွဲကို ကျွန်တော်ကြည့်ခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ ဇာတ်ရုံမှာမကြည့်ခင် ဗီဒီယိုတိပ်ခွေကို တစ်ပတ်ခန့်စောပြီး ကြည့်ခဲ့ရပါတယ်။ ဗီဒီယိုတိပ်ခွေကြည့်ကြတဲ့ သီးသန့်ပရိသတ်ထဲမှာ မြန်မာရာမပညာရှင်ကြီးတွေ၊ စာပေပညာရှင်ကြီးတွေ၊ သဘင်ပညာရှင်ကြီးတွေနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနက တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ပါဝင်ပါတယ်။

ဗီဒီယိုခွေထဲက ကပွဲကိုကြည့်နေကြဆဲ အခွေမပြီးခင်မှာပဲ အဲဒီသီးသန့်ပရိသတ်

ထဲက ဟင် ... ဟယ် ... အို ... စတဲ့ အာမေဒိုတ်သံများနဲ့ “သွားပါပြီ ... သွားပါပြီ” ဆိုတဲ့ ညည်းညူသံ၊ “ပျက်စီးပါပြီကွယ်” ဆိုတဲ့ နှမြောတသံ၊ “ဖြစ်မှ ဖြစ်ရလေ ... ရိုးရာအစဉ်အလာတွေတော့ ပစ်ရပါပြီ” ဆိုတဲ့ မြည်တမ်းသံတွေ စိစိညံ့ညံ့ပေါ်ထွက်လို့ လာခဲ့ပါတော့တယ်။

ဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်အပါအဝင် သုံးလေးယောက်ကတော့ အချင်းချင်း မျက်နှာ ရိပ် မျက်နှာကဲနဲ့ အပြန်အလှန်ကြည့်ကြပြီး အသာလေးငြိမ်နေကြရတယ်။ ဒီလိုဝေဖန် သံ၊ မှတ်ချက်ချသံတွေကြားမှာ ကျွန်တော်တို့သုံးလေးယောက်က အထွန့်တက်လို့ မကောင်းဘူးလေ။ ဒါပေမဲ့ ရာမပညာရှင်ကြီးတစ်ယောက်ကိုတော့ ဗီဒီယိုကြည့်အပြီးမှာ ကျွန်တော်က မနေနိုင်မထိုင်နိုင် မအောင့်အည်းနိုင်ဘဲ ပြောမိပါတယ်။ “ကျွန်တော်တော့ သိပ်ကြိုက်တာပဲ ဆရာရယ်” လို့။ ရာမပညာရှင်ကြီးက ကျွန်တော့်ကို နားမလည်နိုင်စွာ နဲ့ တစ်ချက်ငေးကြည့်လိုက်စဉ်မှာပဲ ကျွန်တော် ရှောင်ထွက်ခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ကြည့်ခဲ့ရတဲ့ အဲဒီဗီဒီယိုအခွေထဲက ပွဲကတော့ “အာဆီယံရာမ” လို့ ဒီမှာခေါ်ကြတဲ့ Realizing Rama ကဇာတ်ပါ။

[၂]

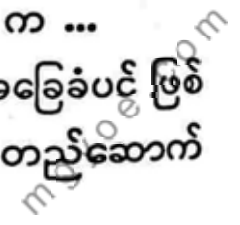
အာဆီယံရာမဆိုတာ ဘာလဲ၊ ဘာကြောင့် မြန်မာရာမပညာရှင်များ စာပေပညာ ရှင်များက မနှစ်သက်ရတာလဲ၊ ကျွန်တော်အပါအဝင် သုံးလေးယောက်ကကော ဘာ ကြောင့် ကြိုက်ကြရတာလဲ၊ ဘာကြောင့် Ramayana လို့ ရိုးရိုးနာမည်မပေးဘဲ re- alizing Rama လို့ ခေါ်ထားတာပါလဲ။

“ရာမယဏသည် ခြောက်ရာစု သို့မဟုတ် သုံးရာစုဆိုင်ရာ ကျမ်းစာအုပ် မဟုတ်။ ရာမယဏသည် အဆက်အဆက်သော ခေတ်ကာလတို့နှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ အဓိပ္ပာယ်ပြောင်းလဲ ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ခေတ်ပြိုင်စာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်၏” (Buck)

ဒီဆောင်ပုဒ်ဟာ ‘အာဆီယံရာမ’ရဲ့ ဆောင်ပုဒ်ပါ။ ဒီအဖွဲ့က ဖြန့်ဝေတဲ့စာအုပ်ရဲ့ မျက်နှာဖုံးအတွင်းဘက်မှာ အထက်ပါဆောင်ပုဒ် (အင်္ဂလိပ်လို)ကို ထင်းခနဲမြင်သာ အောင် ဖော်ပြထားပါတယ်။

အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ် Rodolfo. C. Severino. Jr. က ...

“အရှေ့တောင်အာရှ၏ ယဉ်ကျေးမှုသည် အာဆီယံ၏ ခွန်အားအခြေခံပင် ဖြစ် သည်။ ဒေသတွင်းရှိ ပြည်သူအပေါင်းတို့အကြား ဆက်စပ်နှီးနွယ်မှုကို တည်ဆောက်

ကြရမည်ဖြစ်ရာ အာဆီယံအဖွဲ့သည် စတင်ဖွဲ့စည်းပြီးကတည်းက ဒေသအတွင်းရှိ အနုပညာရှင်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ ပညာတတ်များ၏ စုစည်းအင်အားကို ရယူပြီး ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး၏ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များကို လေးနက်စွာ ပေါင်းစပ်နိုင်ရန် အားထုတ်ခဲ့သည်။ ယခုဖော်ထုတ်လိုက်သော Realizing Rama သည် ထိုရည်ရွယ်ချက်၏ တံခွန်အလံကို လွှင့်ထူလိုက်သော ထုတ်လုပ်မှုပင်ဖြစ်သည်။”

လို့ ဆိုခဲ့ပါတယ်။

အာဆီယံယဉ်ကျေးမှုနဲ့ ပြန်ကြားရေးကော်မတီ (COCI)ရဲ့ဥက္ကဋ္ဌ Choo Whatt Bin ကတော့ ...

“ရာမာယဏကို ခေတ်ပြိုင်အကဇာတ်အဖြစ် ပုံစံပြောင်းလဲ တင်ဆက်လိုက်သည်။ ဤ Realizing Rama သည် ကျွန်ုပ်တို့အနုပညာရှင်များ၏ ယုံကြည်စိတ်ချရမှုနှင့် ရိုးရာအစဉ်အလာများကို ထင်ဟပ်သည်သာမကဘဲ ခေတ်သစ်ကမ္ဘာ၏ မြို့ပြဆန်မှုနှင့် ခေတ်ပေါ်ပြောင်းလဲ အလျင်ကြီးထဲတွင် မည်သို့မည်ပုံ ရပ်တည်ပါဝင်သွားရမည်ဆိုခြင်း ပြောပြသော အသံသစ်လဲဖြစ်ပေသည်။”

လို့ ဆိုပါတယ်။

ဒီ Realizing Rama ကဇာတ်မှာ ကချေသည်ပေါင်း ၂၀ နဲ့ ကပြပြီး မြန်မာ အနုပညာရှင်နှစ်ဦး ပါဝင်ပါတယ်။ ဦးသိန်းအေးနဲ့ ဦးဇော်မင်းဦးတို့ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့နှစ်ယောက်စလုံး ရန်ကုန်ယဉ်ကျေးမှုတက္ကသိုလ်က ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (သဘင်)ရခဲ့ပြီးသူများ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ကြီးကြပ်တဲ့ ပညာရှင်အဖွဲ့ထဲမှာလည်း မြန်မာပြည်က ဦးအောင်သွင်ဟာ ဝတ်စားဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုဆိုင်ရာ အကြံပေးပညာရှင်အဖြစ် ပါဝင်ပါတယ်။

အကအဖွဲ့ထဲမှာပါဝင်တဲ့ အကပညာရှင်တွေကို စာရင်းနဲ့ပြောရရင် ဘရူနိုင်း၊ လာအို၊ မလေးရှား၊ မြန်မာ၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ စင်ကာပူ၊ ဗီယက်နမ်က နှစ်ဦးစီနဲ့ အင်ဒိုနီးရှားက သုံးဦးစီဖြစ်ပါတယ်။

Realizing Rama အကြောင်းကို တတ်နိုင်သမျှရှင်းအောင် ခေါင်းစဉ်ငယ်တွေနဲ့ ခွဲပြီးပြောပါရစေ။

Realizing Rama ဟာ မူရင်းရာမာယဏရဲ့ ဇာတ်လမ်းကျောရိုးကိုပဲ အခြေခံပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရာမာယဏဇာတ်တော်ကြီးကို သူ ချဉ်းကပ်ဖွင့်ဆိုပုံ၊ သရုပ်ဖော်ပုံ၊